

Termín folklorismus vznikl ve 20. století. Sporadicky se objevoval na jeho počátku, ale k širšímu uplatnění pojmu došlo až v průběhu 60. let 20. století a to nejprve v německé etnologii. Z německého prostředí se termín rozšířil do dalších evropských zemí. Jeho používání vyvolala v tehdejší době stále rostoucí potřeba odlišit tradiční lidovou kulturu od novotvarů / od záměrně pěstovaných jevů vytržených z původních souvislostí. **Termín vznikl ve 20. století, přesto folklorismus není jevem jen 20. či 21. století, ale jeho rané formy existovaly již mnohem dříve.**

Hans Moser

- Folklorismus in unserer Zeit. In: Zeitschrift für Volkskunde 58, 1962, s. 177-209.
- Der Folklorismus als Forschungsproblem der Volkskunde. In: Hessische Blätter für Volkskunde 55, 1964, s. 9-57.

Hermann Bausinger

- Spolu s dalšími odborníky se podílel na mezinárodní anketě na téma folklorismus. Výsledky ankety byly zveřejněny pod názvem Folklorismus (Eine Umfrage). Zeitschrift für Volkskunde 65, 1969, s. 1-8.
- **Folklorismus jako mezinárodní jev. Národopisné aktuality 7, 1970, s. 217-221.**

V našem prostředí byl jedním z prvních badatelů v oblasti folklorismu na počátku 70. let 20. století **Oldřich Sirovátka**. Vzhledem ke své oborové specializaci se zaměřil především na literární folklorismus, ale hledal i obecnější uchopení tohoto jevu.

- **Spolu s D.Holým: O folklóru a folklorismu. Národopisné aktuality 22, 1985, 2, s. 73-83.**
- Dvě formy folklorismu. Národopisné aktuality 26, 1989, 3, s. 159-165.
- Folklorismus v kulturním životě společnosti. Národopisná revue 1992, 1, s. 13-19.

Mnohé příspěvky k tématu najdete na stránkách **Národopisné revue** (zejména 1992, čís.1, 1999, čís. 2, 2005, čís. 1).

Velkou pozornost věnuje problematice folklorismu **Národní ústav lidové kultury ve Strážnici**.

V průběhu 90. let 20. století vznikly dvě významné slovníkové příručky:

- Martina Pavlicová – Lucie Uhlíková (red.): Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Strážnice 1997.
- Alena Vondrušková (red.), Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí v Čechách. Strážnice 2000.

Folklorismus byl tématem řady strážnických symposií:

- Lidová kultura v kulturním vývoji České republiky. (1918-1998). Strážnice 1999.
- Tradice lidové kultury v kulturním vývoji České republiky. Strážnice 2001.
- Současný folklorismus a prezentace folkloru. Strážnice 2006.
- Problematika prezentace a medializace tradiční lidové kultury. Strážnice 2006.

- Výtvarný folklorismus

Richard Jeřábek

- Rub a líc současných proměn lidové kultury na Valašsku. Časopis Matice moravské 94, 1975, s. 97-110.
- Českým výtvarným folklorismem slovem i obrazem. In: Lidové umění a dnešek. Brno 1977, s. 87-91.
- Folklore-Horror-Picture-Show I-IV. Umění a řemesla 1984, č.3, s. 84. 1985, č.1, s. 41-42, č.2, s. 84, č.3, s. 83-84.
- Karel Čapek a lidová kultura. Národopisné aktuality 1988, 4, s. 229-243.
- Století folklorismu (dva příklady použití pojmu folklorismus na počátku 20. století). Národopisné revue 1998, 3, s. 139-142.
- Lid a jeho kultura z druhé ruky. In: Folklorismy v českém výtvarném umění XX. století. Praha 2004, s. 14-23.

Jaroslav Sedlář

- Ohlasy folkóru v umění 20. století.(kat.). Strážnice 1995.
- Ohlasy lidové kultury v českém výtvarném umění 20. století. In: Lidová kultura v kulturním vývoji České republiky. Strážnice 2002, s. 121-205.

Alena Křížová

- Lidové umění jako inspirační zdroj českého dekorativismu. In: Tradice lidové kultury v kulturním vývoji České republiky. Strážnice 2001, s. 70-80.
- Užité umění. In: Ladislava Horňáková - Richard Jeřábek - Alena Křížová - Alena Potůčková, Folklorismy v českém výtvarném umění XX. století. (kat). Praha 2004, s. 75-89.
- Podoby folklorismu ve výtvarném umění. In: Současný folklorismus a prezentace folkloru. Strážnice 2006, s. 92-98.

Jana Mlatečková

- Folklorismus ve výtvarném umění a hmotné kultuře. Diplomová práce. MU Brno 1998.

V roce 2004 a 2005 proběhla putovní výstava nazvaná **Folklorismy v českém výtvarném umění XX. století**, kterou uspořádalo České muzeum výtvarných umění v Praze. K výstavě byl vydán výpravný katalog:

- **Lenka Horňáková - Richard Jeřábek – Alena Křížová - Alena Potůčková, Folklorismy ve výtvarném umění XX. století. (kat.). Praha 2004.**

- Literární folklorismus

- Karel Horálek, Folklor a světová literatura. Praha 1979.
- Oldřich Sirovátka, Současná česká literatura a folklór. Praha 1985.

- Scénický folklorismus (+ taneční folklorismus)

- Dušan Holý, Kritika, strážnické slavnosti a národopisci. Národopisné aktuality 1, 1964, s. 27-41.
- Josef Tomeš, Strážnické slavnosti a jejich místo v renesanci folklóru, in: Strážnice 1946-1965. Národopisné studie. Brno 1966, s. 15-17.
- Hannah Laudová, Folklorismus a dobové formy prezentace hudebně tanečních projevů lidové tradice. Národopisná revue 1992, 1, s. 18-20.
- Josef Jančář, Strážnická ohlédnutí. Strážnice 1995.

- Hudební folklorismus

- Slovník české hudební kultury. Praha 1997, s. 223-224 a 616 (heslo folklorismus a neofolklorismus).

- Turistický folklorismus

- Richard Jeřábek, Turistický folklorismus, Umění a řemesla 1993, 2, s. 32-34.

- Agrofolklorismus

- Bohuslav Beneš, Venkovská turistika, agroturistika, agrofolklorismus a lidová tradice. Národopisná revue 2001, s. 185-188.

Literatura:

Dušan Holý-Oldřich Sirovátka, O folklóru a folklorismu. Národopisné aktuality 22, 1985, 2, s. 73-83.

Ladislava Hornáková - Richard Jeřábek - Alena Křížová - Alena Potůčková, Folklorismy v českém výtvarném umění XX. století. (kat). Praha 2004.

Josef Jančář, Počátky organizované péče o lidovou rukodělnou výrobu. Umění a řemesla 1985, 3, s. 12-16.

Richard Jeřábek, Rub a líc současných proměn lidové kultury na Valašsku. Časopis Matice moravské 94, 1975, s. 97-110.

Richard Jeřábek, Českým výtvarným folklorismem slovem i obrazem. In: Lidové umění a dnešek. Brno 1977, s. 87-91.

Richard Jeřábek, Folklore-Horror-Picture-Show I-IV. Umění a řemesla 1984, č.3, s. 84. 1985, č.1, s. 41-42, č.2, s. 84, č.3, s. 83-84.

Richard Jeřábek, Století folklorismu (dva příklady použití pojmu folklorismus na počátku 20. století). Národopisná revue 1998, 3, s. 139-142.

Lidová kultura v kulturním vývoji České republiky (1918-1998). Strážnice 1999.

Martina Pavlicová-Lucie Uhlíková (red.), Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Strážnice 1997, s. 5-8.

Jaroslav Sedlář, Ohlasy lidové kultury v českém výtvarném umění 20. století. In: Lidová kultura v kulturním vývoji České republiky. Strážnice 2002, s. 121-205.

Oldřich Sirovátka, Folklorismus v kulturním životě společnosti. Národopisná revue 2, 1992, 1, s. 13-19

Jiřina Svobodová, Ikonografické doklady 18. a 19. století jako pramen studia lidového oděvu. ČL 68, 1981, 4, s. 223-232. + obrazové přílohy ve všech číslech tohoto ročníku.

Tradice lidové kultury v kulturním vývoji České republiky. Strážnice 2001.

Renáta Tyršová-Amálie Kožmínová, Svéráz v zemích československých. Čechy. Plzeň 1921, s. 1-91.

Josef Vydra, Svéráz, letoráz, nehoráz. Věci a lidé 4, 1952-1953, s. 404-455.